

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE SIENNICA NA LATA 2013-2015**

SIENNICA 2013 rok.

WSTĘP

Program Wspierania Rodzin Gminy Siennica na lata 2013-2015 zwany dalej „Programem” opracowany został w związku z wejściem życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149 poz 887 z późn . zm.).

W myśl w/w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, zakładami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Zgodnie z art. 176 cytowanej ustawy działania realizowane przez samorząd gminny to:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;

4) finansowanie:

a) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,

b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;

5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym ;

6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

8) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstałych zaległościach z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Program jest jednocześnie rozwinięciem Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Siennica na lata 2009 – 2013.

Działania w ramach Programu wpisują się w

Cel Strategiczny :

Wsparcie dla rodzin dotkniętych problemami bezradności opiekuńczo-wychowawczej , ubóstwa, bezrobocia, uzależnień i bezdomności, ze szczególnym uwzględnieniem zaspakajania potrzeb dzieci i młodzieży.

Cele operacyjne :

1.Pomoc w likwidacji przyczyn dysfunkcji oraz wspieranie i usprawnianie systemu wsparcia rodziny, dzieci i młodzieży.

2.Pomoc rodzinom i osobom dotkniętym i zagrożonym problemami ubóstwa, bezrobocia i bezdomności.

3.Rozwijanie systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1

1.Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo-wychowawczym polega na :

- diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci,

- diagnozie ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym.

2.Pomoc materialna dla osób samotnie wychowujących dzieci i rodzin pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej realizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siennicy z systemu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych.

3.Zapewnienie rodzinom , dzieciom i osobom samotnie wychowującym dzieci szerszego dostępu do poradnictwa specjalistycznego / pedagog, psycholog, prawnik /, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych, zastępczych , a także terapii rodzinnej.

4.Rozwój sieci świetlic na terenie gminy, oferujących pomoc dzieciom z rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi i problemem uzależnień poprzez :

- dożywianie ,

- właściwą opiekę pedagogiczną ,

- pomoc w rozwiązywaniu trudności szkolnych ,

- możliwość aktywnego spędzenia wolnego czasu,

- nabywanie przez dzieci różnych umiejętności społecznych koniecznych do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu.

5.Kontynuowanie dożywiania dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i marginalizacją.

6. Wspieranie działań mających na celu utworzenie na terenie gminy mieszkań socjalnych przeznaczonych w szczególności dla rodzin w kryzysie, samotnych matek i osób pozbawionych dachu nad głową.

7. Systematyczna współpraca z wymiarem sprawiedliwości właściwym ze względu na położenie gminy, w szczególności sądem rodzinnym oraz kuratorami sądowymi dla dzieci i młodzieży.

8. Współuczestnictwo w kampaniach medialnych i informacyjnych organizowanych przez inne podmioty pomocy społecznej / PCPR, / inne /.

9. Systematyczne współdziałanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z placówkami oświatowymi i rodzinami w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół, a w szczególności przeciwdziałanie pojawiającym się patologiom.

10. Zwiększenie dostępności alternatywnych form spędzenia czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz wypoczynku letniego i zimowego, a także wykorzystanie i rozwijanie będącej w posiadaniu gminy bazy oświatowej, kulturalnej, sportowo – rekreacyjnej / hala sportowa, boiska sportowe, sale gimnastyczne, place zabaw, ścieżki rowerowe/.

II. DIAGNOZA

Pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Siennicy w 2012 roku znajdowało się 206 rodzin, z czego 54,37 % stanowią rodziny z dziećmi. W rodzinach tych wychowuje się 112 dzieci.

Tabela nr 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą GOPS

Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	24	63
2	36	132
3	31	148
4	13	75
5	4	27

6 i więcej	4	33
------------	---	----

Główną przesłanką przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest bezrobocie.

Poniższa tabela przedstawia powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej dla rodzin z dziećmi przez GOPS w Siennica.

Tabela nr 2 .Przesłanki uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej rodziny z dziećmi.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
UBÓSTRO	114	307
SIEROCTWO	0	0
BEZDOMNOŚĆ	2	2
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	32	168
PRZEMOC W RODZINIE	1	4
BEZROBOCIE	74	201
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	34	74
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	54	131
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO _ OGÓŁEM	44	187
W TYM : RODZINY NIEPEŁNE	23	82
RODZINY WIELODZIELNE	12	68
ZDARZENIE LOSOWE	1	2
ALKOHOLIZM	7	11
NARKOMANIA	0	0

TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU SIĘ PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	4	4
--	---	---

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej.

Opieką Gminnego Przedszkola Publicznego w Siennicy objętych jest 54 dzieci.. natomiast do prywatnych przedszkoli uczęszcza 117 dzieci.

Edukacja szkolna w Gminie Siennica realizowana 6 szkołach podstawowych – łącznie 616 uczniów oraz dwóch gimnazjach 241 uczniów. W Zespole Szkół w Siennicy nauczaniem objęto 143 uczniów.

Dodatkowo wszystkie dzieci objęte wychowaniem i edukacją od przedszkola do szkoły ponadgimnazjalnej .

Rodziny których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, mają możliwość korzystania z ciepłych posiłków ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W 2013 r. z nieodpłatnych posiłków korzystało 182 dzieci.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

Liczba dzieci umieszczonych w domu dziecka – 3 / z dwóch rodzin / .

III. ZASOBY:

1. Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siennicy;
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siennicy;
- 3) Urząd Gminy Siennicy;

- 4) Przedszkola w Siennicy ;
- 5) Zespół Szkół w Siennicy;
- 6) Zespół Szkół w Żakowie;
- 7) Publiczna Szkoła Podstawowa w Starogrodzie;
- 8) Publiczna Szkoła Podstawowa w Grzebowilku;
- 9) Publiczna Szkoła Podstawowa w Siennicy
- 10) Publiczna Szkoła Podstawowa w Nowej Pogorzeli
- 11) Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Dłużewie
- 12) organizacje pozarządowe.

2. Instytucje i organizacje z poza terenu gminy Siennica:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim;
- 2) Powiatowy Urząd Pracy w Mińsku Mazowieckim;
- 3) organizacje pozarządowe.

IV. CELE PROGRAMU:

1. Cel główny:

1) Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

2. Cele szczegółowe:

- 1) Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością;
- 2) Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalenie zasobów tkwiących w rodzinach;
- 3) Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

V.ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU.

1. Cel szczegółowy I:

Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością.

ZADANIA REALIZATORZY/PARTNERZY PLANOWANY

TERMIN REALIZACJI

Świadczenie pomocy społecznej rodzinom, żyjącym w trudnych warunkach materialnych przez GOPS w okresie 2013-2015

Pomoc w dostępie dzieci z rodzin wieloproblemowych do przedszkoli udzielana przez GOPS, Urząd Gminy w okresie 2013-2015

Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole i przedszkolu przez GOPS, Urząd Gminy, Szkoły w latach 2013-2015

Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki udzielana przez GOPS, Urząd Gminy, Szkoły w okresie 2013-2015

Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych przez Urząd Gminy w okresie 2013-2015

Współorganizowanie , wypoczynku dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin GOPS, Urząd Gminy, organizacje pozarządowe w okresie 2013-2015

Organizacja wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu przez GKRPA, organizacje pozarządowe w okresie 2013-2015

Współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującymi się pomocą rodzinie GOPS, GKRPA, Policja, Szkoły, PCPR, organizacje pozarządowe w okresie 2013-2015

2. Cel szczegółowy II:

Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalenie zasobów tkwiących w rodzinach.

ZADANIA REALIZATORZY/PARTNERZY PLANOWANY

TERMIN REALIZACJI

Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo – wychowawczym polegająca m.in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo – wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym realizowana przez Szkoły, GOPS w latach 2013-2015

Rozbudowa sieci poradnictwa rodzinnego oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i od innych środków psychoaktywnych przez GKRPA, Szkoły, 2013-2015

Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, skierowanych do rodziców i dzieci przez GOPS, GKRPA, Szkoły, 2013-2015

Zapewnienie rodzin z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pomocy asystenta rodziny GOPS, Urząd Gminy w okresie 2013-2015

Działania korekcyjno-edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie skierowane do potencjalnych sprawców przemocy w rodzinie przez Policję, Szkoły, GOPS, PCPR, organizacje pozarządowe w okresie 2013-2015

Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez i rozwój placówek wsparcia dziennego przez sport, rekreację i kulturę - Szkoły, w okresie 2013-2015

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży przez GOPS, Policję, Szkoły, GRKPA w latach 2013-2015

Organizacja grup wsparcia i grup samopomocowych dla rodzin z problemami wychowawczymi przez GOPS, GKRPA w okresie 2013-2015

Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny z poza terenu gminy w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny przez GOPS, GKRPA, Policja, Szkoły, PCPR, organizacje pozarządowe w latach 2013-2015.

Cel szczegółowy III:

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

ZADANIA REALIZATORZY/PARTNERZY PLANOWANY

TERMIN REALIZACJI

Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych przez GOPS, Szkoły w latach 2013-2015

Wspieranie dzieci z rodzin nie posiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień przez Urząd Gminy, Szkoły w latach 2013-2015

Rozwój i wzbogacanie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych przez GOPS, Szkoła, Policję, Urząd Gminy w latach 2013-2015

Promowanie aktywności młodego pokolenia, poprzez wspieranie idei wolontariatu oraz inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych w różnych sferach życia publicznego przez Szkoły, organizacje pozarządowe w latach 2013-2015

Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych przez Szkoły, 2013-2015

Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży przez szkoły, 2013-2015

VI. Ewaluacja programu

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych pozyskanych przez GOPS, GKRPA, Policję, Szkoły, PCPR.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów:

1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej - 163
2. Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli – 171
3. Liczba dzieci korzystających z Rządowego Programu pomoc państwa w zakresie dożywiania - 182
4. Liczba złożonych wniosków o udzielenie pomocy w ramach Rządowego programu - "Wyprawka Szkolna" w 2013 r . - 60

5. Liczba udzielonych stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym - 0
6. Liczba udzielonych zasiłków szkolnych - 0
7. Liczba dzieci biorących udział w koloniach finansowanych przez Kuratorium Oświaty w Siedlcach - 0
8. Liczba dzieci biorących udział w koloniach z programem profilaktycznym z rodzin dotkniętym problemem alkoholizmu - 0
9. Liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objętymi pomocą pedagoga lub psychologa - 52
10. Liczba rodzin, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa - 0
11. Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny -0
12. Liczba osób, które uczestniczyły w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie - 0
13. Liczba grup wsparcia działających na terenie gminy 0

VII. Sposób kontroli realizacji programu

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt przedstawia radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Opracowała : Lucyna Adamiec

Uzasadnienie
do projektu uchwały Nr XXVIII.0006.223.2013 Rady Gminy w Siennicy z dnia
7 listopada 2013 r.

Program Wspierania Rodzin Gminy Siennica na lata 2013-2015 zwany dalej „Programem” opracowany został w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149 poz 887 z późn . zm.).

W myśl w/w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, zakładami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Zgodnie z art. 176 cytowanej ustawy działania realizowane przez samorząd gminny to:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,
 - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym ;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;
- 8) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstałych zaległościach z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Program jest jednocześnie rozwinięciem Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Siennica na lata 2009 – 2013.